

diadalmas „Csárdáskirályné”-ig. Ahol megszákítás nélkül kerülnek bemutatóra a darabok, azon színházaknak „sorozatos színház” a neve.

Sorsdráma, (vagy végzetdráma) a színműnek az a faja, amelyben a szereplők sorsát a vak végzet vezeti, tehát amelyben a hőstől független körülmények döntenek el annak boldogulását, illetőleg bukását. Ilyenek voltak a görög tragédiák.

Sorsfordulat (Peripetia). A dráma cselekményének egyik főrésze. Ha a drámában a cselekmény ellenkező irányba csap át, ez a S., vagyis a jól indult cselekmény rosszra fordul, a rosszul indult pedig jóra.

Sorstragédia, azon rémdráma, amelyben az ember egy-egy átok sulya alatt szenved és elpusztul bele. Riedl Frigyes meghatározása szerint kétféle S-ről lehet szó: van egy antik S. (Oedipus), hol előre meg van jósolva, hogy mi fog Oedipusszal történni, míg a német S. főmotívuma abban rejlik, hogy — így lehetne talán legkönnyebben kifejezni — a S.-ban mi nézők a sors valami iszonyatos határozatát eleve tudjuk és a sorsnak ez a végzése bekövetkezik a szemünk előtt. — (Grillparzer: „Ős-anya”) [Riedl Frigyes: A magyar dráma története. Budapest. 1906. — 201. old.]

Soubrette (szubrett), (fr.) — komorna, a régi vj. szobalány-szerepeit, vagy általában: víg énekes szerepet játszó színésznő. Megkülönböztetünk: operett és vígjátéki szubrettet. A szót Molnár György „nyelvpritty”-re magyarosította.

Souffleur (fr. szuflór), a sugó (L. o.) neve a magyar színészet kezdő éveiben, a hivatalos érintkezésben, de csak rövid ideig használták a szót, mert nemsokára találtak rá magyaros kifejezést. (A németektől került a mi színészeink nyelvére.)

Sötét háttér. A tág területre bedíszített színpad háttér, ahol a cselekménynek kevés része bonyolódik le és épen

ezért gunyos értelemben használják a szót a színészek arra, aki quasi felesleges alak az előtérben, — az ilyent — persze csak a próbákon — a sötét háttérbe szokás küldeni.

Spádé (vagy: fleuret — flöré), egyes kard, gyikleső. (Színpadi kellék.)

Spanraft Ágoston, díszletfestő, sz. 1855-ben, Cegléden, — megh. 1910 ápr. 14-én, Rákosszentmihályon. Gyerekkorában került Budapestre és Koohr Istvánánál, a cukor-uccai reáliskola rajztanáránál kezdte meg tanulmányait, majd Lehmann Mórhoz, a Nemzeti Színház jeles díszletfestőjéhez került, 1872-ben és az ő vezetése alatt annyira előre haladt, hogy 1873-ban már Lehmann tervei szerint a „Bolygó hollandi” díszleteit festette meg. Ez időtől 1877-ig, a mester haláláig maradt Pesten. Később már inkább tervezőtárs volt, mint tanítvány. Báró Podmaniczky Frigyes külföldi tanulmányútra küldte és nemsokára Bécsbe kapott meghívást, Briosch műtermébe. 1880-ban hazajött és elfoglalta a Nemzeti Színháznál a díszletfestői állást. 1884-ben került az Operához, ahol 1905 nov. 24-én ülte meg 25 éves működése jubileumát. A művészvilágban elismert nevet szerzett precíz és gondos munkájával. Ő volt úgyszólván az első, aki nálunk díszletfestéssel művészi irányban dolgozott és nem egy munkájával valóssággal bámulatba ejtette a közönséget.

Spányi Irma és Lenke, énekművésznő-testvérek, Pozsonyban születtek; atyjuk: Károly ügyvéd, 48-as honvéd őrnagy, meghalt 1886 ápr. 16-án u. o. — 1.) Irma első kiképeztetését Kray-Wenckheim bárónő pártfogásának köszönhetette, majd a Nemzeti Színház taníttatta Bécsben, Passy-Cornet Adél asszonynál. Altista volt, de a mezzoszoprán magasságot is győzte; mint Pamina („Varázsfuvola”), debütált a Nemzeti Színházban, 1880 aug. 17-én. Néhány évi szerződés után már csak mint vendéget láttuk a M. Kir. Operaházban: 1887 szept. 18-ától dec. 1-ig. Szerepei: Maffio Orsini („Borgia Lucrezia”), Amneris („Aida”), Sába királynője, Azucena („Troubadour”), Fides („Próféta”); és 1888 szept. 20.—